

TITO NA KRKU

Branko Turčić

Drugog svibnja 1970. godine predsjednik Republike **JOSIP BROZ TITO** sa suprugom **JOVANKOM** prisustvovao je svečanom otvaranju međunarodnog aerodroma »Rijeka« nedaleko od Omišlja na otoku Krku. Titovo prisustvo među tisućama Riječana, Krčana i stanovnika drugih primorskih gradova predstavljalo je veličanstveno obilježje proslave srebrnog jubileja oslobođenja Rijeke.

Specijalni avion kojim je doletio Predsjednik Republike spustio se na 2.550 metara dugačku pistu novog aerodroma tačno u 16 sati. Kad su se vrata aviona otvorila i kad se na njima pojavio predsjednik Tito sa suprugom Jovankom i načelnikom Generalštaba **VIKTOROM BUBNJEM**, velikom aerodromskom platformom i balkonima pristanišne zgrade prolomio se dugotrajan aplauz. Na tisuće ruku zapljeskalo je Titu na pozdrav.

Na izlasku iz aviona predsjednika Tita prvi su pozdravili dr Savka Dabčević Kučar, predsjednik Centralnog komiteta SK Hrvatske, Neda Andrić, predsjednik Skupštine općine Rijeka, Dragutin Haramija, predsjednik Izvršnog vijeća Sabora SR Hrvatske i Anton Hriljac, predsjednik krčke Općinske skupštine.

Na platformi aerodroma Predsjednika su zatim pozdravili Mika Špiljak, predsjednik Vijeća naroda Savezne skupštine, dr Vladimir Bakarić i Miko Tripalo, članovi Izvršnog biroa Predsjedništva SKJ, Pero Pirker, sekretar Izvršnog komiteta CK SKH, Anka Berus, član Savjeta federacije, dr Milivoj Rukavina, potpredsjednik Sabora SRH, Stjepan Ivić, predsjednik Republičke konferencije SSRN Hrvatske, Ivan Šibl, predsjednik Saveza udruženja boraca SR Hrvatske, Mirjana Krstinić, Niko Pavletić i Marko Orlandić, članovi Saveznog izvršnog vijeća, general-pukovnik Đoko Jovanić, te Vinko Grbac, predsjednik Međuopćinske konferencije SK Rijeka, Vjekoslav Ivančić, predsjednik Koordinacionog odbora SSRN riječke regije, Drago Vlahinić, sekretar Međuopćinske konferencije SK, Tomažo Dobrić, predsjednik Privredne komore Rijeke, Vlado Togunjac, predsjednik Općinske konferencije SK Rijeke, Nikica

Samardžija, predsjednik Općinske konferencije SSRN Rijeke, Marijan Kalanj, sekretar Općinske konferencije SK Rijeke, Adam Sušan, predsjednik Općinskog odbora SUBNOR-a Rijeke, Josip Štefan, predsjednik Općinskog sindikalnog vijeća Rijeke, Josip Španjol, predsjednik Općinske konferencije Saveza omladine Rijeke, general-major Miloš Kukić, zatim rukovodioci društvenih i političkih organizacija Krka Mate Mahulja, Cvetko Štefanić, Nikola Jurić, Franjo Orlić, Miroslav Franolić, Josip Polonijo, Kate Jakominić, Anton Bogović i Ivan Dunato.

Pred pristanišnom zgradom aerodroma Predsjednika Republike dočekalo je mnoštvo razdraganih Krčana, Riječana i stanovnika drugih susjednih mjesta. I opet je na tisuće ruku dugo i spontano pljeskalo najdražem gostu na ovoj, za cijelu riječku regiju, povijesnoj svečanosti.

Na svečanoj bini predsjednika Tita zatim su pozdravili Batrić Jovanović, direktor Savezne uprave civilnog zrakoplovstva Jugoslavije i Branko Buneta, direktor međunarodnog aerodroma »Rijeka«. Oni su potom govorili o značenju novog aerodroma za čitavu našu zemlju, a osobito za riječku regiju i područje sjevernog Jadrana.

Poslije službenog dijela svečanosti, folklorna grupa iz Omišlja izvela je kraći program. Uz krčke sopile plesači u starinskim narodnim nošnjama otplesali su nekoliko krčkih plesova, koji su oduševili predsjednika Tita i njegovu suprugu Jovanku. Oni su plesačima za vrijeme plesa često upućivali srdačan pljesak.

Vrlo raspoloženo Predsjedniku i njegovoj supruzi po završetku uspjelog programa vođa folklorne grupe predao je na poklon krčki svadbeni kolač. Nakon što se toplo zahvalio na poklonu, raspoložen i spreman za šalu, Tito se kraće vrijeme zadržao u razgovoru s članovima folklorne grupe.

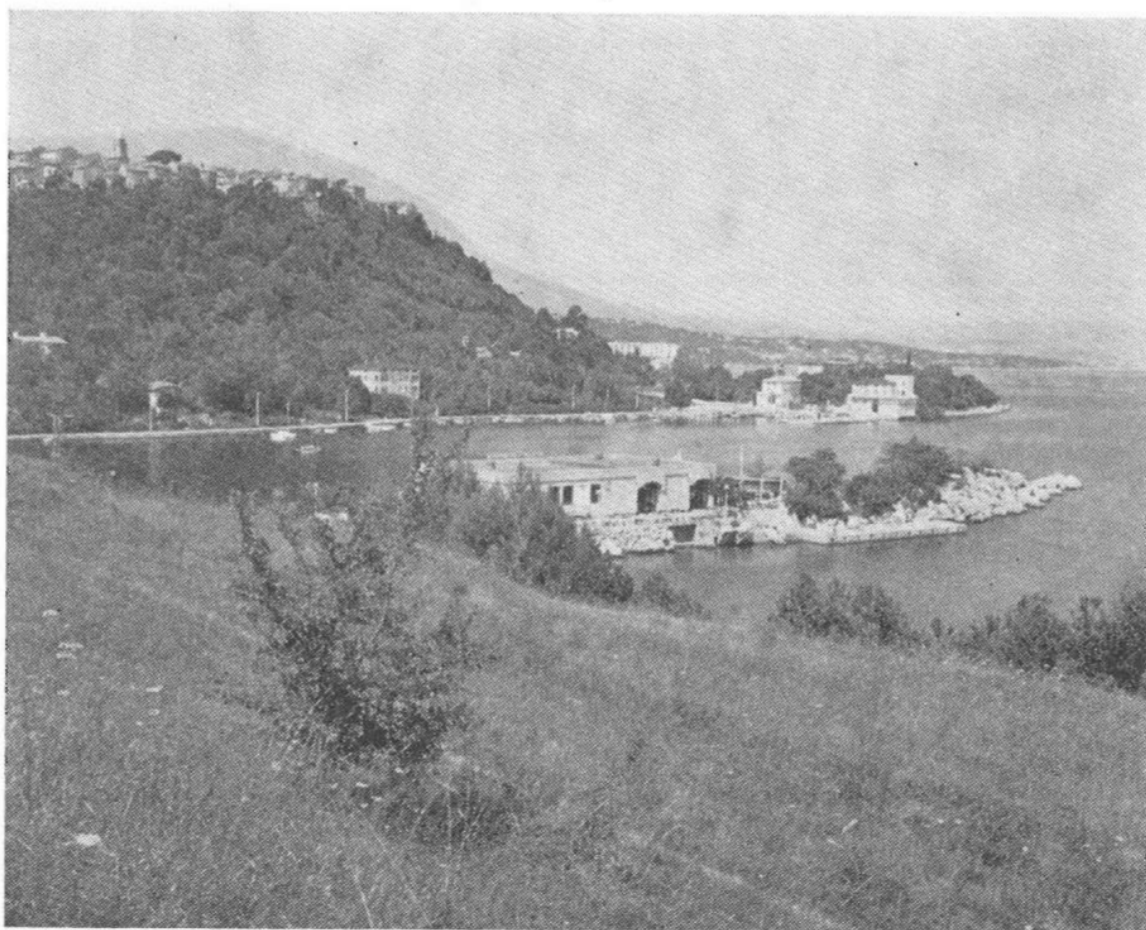
Ispraćen burnim pljeskom tisuća učesnika svečanosti, Predsjednik Republike sa suprugom i pratnjom uputio se — oko 17 sati — s novootvorenog aerodroma u grad Krk. Na putu od aerodroma do Krka Tita su pozdravljali mnogobrojni stanovnici usputnih mjesta kroz koja je prolazio njegov automobil. Prateći Predsjednika na tom putu, Anton Hriljac ga je informirao o životnim tokovima današnjeg Krka, osobito o razvitku turizma i o potrebi izgradnje mosta kopno-Krk.

Na ulazu u grad Krk, pred lukom kojom je svojim svečano urešenim brodicama krstarilo desetak puntarskih barkarijola, Tita i njegove pratioce glazbom su dočekali i pozdravili članovi limene glazbe iz Krka. Zatim su Predsjedniku zaželjeli dobrodošlicu u grad Mate Mahulja, predsjednik Općinske konferencije SK Krka, Cvetko Štefanić, predsjednik Općinske konferencije SSRN, Josip Polonijo, predsjednik Općinskog odbora SUBNOR-a, Miroslav Franolić, predsjednik Općinskog sindikalnog vijeća, Franjo Orlić i Kate Jakominić.

Nakon svečanog dočeka na ulazu u okićeni grad, Predsjedniku i njegovoj supruzi predali su bukete cvijeća omladinci Dubravka Dorčić i Nikica Jurina.



Str. 55: I u Omišlju je Tito boravio prije drugog svjetskog rata (Snimak D. Rendulić, Agencija za fotodokumentaciju u Zagrebu)



Zabavni centar »Pesja« OTP Brodokomerca u Omišlju



Pogled na dio Omišlja s hotelom »Adrijatik«

Uz špalir predškolske i školske djece, te vježbača DTO »Partizan« iz Krka, predsjednik Tito se sa svojim domaćinima uputio prema hotelu »Krk« na obali. Tu ga je dočekala folklorna grupa plesača iz Vrbnika koji su mu svojim plesom uz sopile priredili također lijep doček. I dalje vrlo raspoložen, Predsjednik se kraće vrijeme zadržao u hotelu »Krk«, gdje ga je dočekaao direktor Čedo Hrast i njegov zamjenik Branko Tudor.

Nakon nešto više od pola sata boravka u Krku, Tito se s pratnjom, ponovo srdačno ispraćen od mnoštva Krčana, uputio u Malinsku. U ovome mjestu, koje broji nešto više od tristo stanovnika, najdražeg gosta dočekalo je više od dvije tisuće žitelja mnogih mjesta s područja Dubašnice.

Na ulazu u Malinsku, na takozvanom Jazu, Tita, njegovu suprugu i druge visoke goste iz njihove pratnje pozdravili su Nikola Jurić, sekretar Općinskog komiteta SK Krka, Anton Bogović, tajnik Općinske skupštine, Ivan Dunato, predsjednik Općinske konferencije Saveza omladine i Stanislav Kauzlarić, predsjednik Mjesne organizacije SSRN Malinske.

I u ovom poznatom ljetovališnom mjestu, što se kupalo u suncu lijepog poslijepodneva, kao i u Krku, goste su dočekale sopile, koje su

u najsvečanijem trenutku Malinske »sople« najsvečaniji krčki ples, »mantinjadu«. Nakon što su Tito i Jovanka primili na poklon bukete cvijeća iz ruku pionira Dinke Novaković i Damira Kauzlarića, oni su zajedno s pratnjom, obalom posutom svježim cvijećem, prošetali do hotela »Triglav«.

Visoke goste u hotelu su dočekali i pozdravili Ivan Faraguna, generalni direktor »OTP-Brodokomerca«, Petar Vitas, predsjednik radničkog savjeta i Jure Spicijarić, rukovodilac pogona ovog poduzeća u Malinskoj.

Tito i ostali gosti zadržali su se u hotelu »Triglav« oko sat vremena u vrlo srdačnom razgovoru sa svojim domaćinima. Nakon zakuske, Anton Hriljac je Titu predao na poklon »tanku« i »debelu« sopilu, a drugarici Jovanki vrbničku nošnju staru oko 150 godina. Zatim je Titu Cvetko Štefanić uručio odljev Bašćanske ploče, rad dra Branka Fučića, i prvi broj »Krčkog zbornika«. Zadovoljan s poklonima i raspoložen za šalu, Predsjednik je primijetio domaćinima:

— **Hvala vam lijepo za svirale! Ja na njima još ne znam svirati, ali ću učiti kod kuće.**

Predsjednikova primjedba izazvala je srdačan smijeh svih prisutnih.

Predsjednik Republike i njegovi pratioci, opet burno pozdravljeni od mnoštva građana, uputili su se već u sumrak na rivu, gdje ih je čekala jahta »Podgorka«. Opraštajući se od Krčana i svojih domaćina, predsjednik Tito je rekao Antonu Hriljcu:

— **Mnogo ste vi napredovali. Mnogo više nego što sam ja mislio. A onda je, opet u šali, dodao:**

— **Zato sam se ovog puta na Krku osjećao mnogo bolje, nego onda kad sam kao partijski ilegalac, obučen u dva odijela, po ljetnoj vrućini i prašnjavoj cesti, od Njivica do Omišlja bježao s Krka pred policijom.**

Sa suprugom Jovankom i svojim pratiocima, predsjednik Republike Josip Broz Tito otplovio je jahtom »Podgorka« iz Malinske u Opatiju oko 19 sati i 15 minuta. Napustio je Krk oduševljen i jednako dobro raspoložen kao što je bio i pri dolasku na otok.

NEKOLIKO TITOVIH KRČKIH ŠALA

Titova duhovitost poznata je odavna. Tom osobinom on oko sebe uvijek stvara ugodno raspoloženje, a ona je jedan od načina da kao državnik šarmira mnoge druge državnike.

Tito znade biti osobito duhovit, dakako, kad je dobro raspoložen. Za vrijeme svibanjskog boravka na otoku Krku i u Rijeci, Tito je bio

neobično dobre volje. Zbog toga je, kako se to kaže, sipao šale i doskočice kao iz rukava. Gotovo na svakome koraku, u svakoj prilici.

Donosimo nekoliko Titovih šala što ih je izrekao na krčkom tlu, za nešto više od tri sata boravka među Bodulima.

Kolač

Poslije službenog dijela programa na otvorenju aerodroma »Rijeka«, folklorna grupa iz Omišlja zaplesala je uz sopile »tenec« i »veres«. Jedna članica grupe nosila je pritom na glavi poveći svadbeni kolač. Tito, Jovanka Broz i ostali uzvanici često su pljeskom nagrađivali plesače. To kao da je okuražilo vođu grupe, pa je on po završetku plesa, izvan protokola, prišao raspoloženom Titu i predao mu onaj kolač. Primajući poklon i široko se smijući, Tito je upitao »meštra«:

— **A moram li i ja kolač staviti na glavu?**

I zaista — probao je ...

Vino

U razgovoru što su ga dalje zapodjenuli, Tito upita rukovodioca grupe I. Turata:

— **A recite meni kako će roditi grožđe ove godine?**

— Pa, tako-tako, odvrati »omišejski mešter« čudeći se zbunjeno takvu pitanju Predsjednika.

— **A što se čudite, upita ga Tito. — Pa znam ja da vi Boduli imate dobro vino. Dolazio sam ja ovamo na koju čašu iz Kraljevice. (Dok je radio u tamošnjem škveru, opaska pisca).**

Naš Tito

Dok se sa suprugom Jovankom i svojim domaćinom Antonom Hriljcem vozio kolima od aerodroma do grada Krka, Tita je duž krčke magistrale, u usputnim selima, pozdravljalo mnoštvo ljudi. Pljeskali su mu i klicali od sveg srca. U Skrbčićima jedna je starica iz sveg glasa izvikivala:

— **Evo našega Tita! Evo našega Tita! ...**

Smijući se u kolima Tito onako kao za sebe prozbori:

— **Drž' ga, bako drž'!**

Pravilan put

Za vrijeme zakuske u hotelu »Triglav« u Malinskoj, Tito je, kao i cijelo vrijeme za boravka na Krku, bio vrlo dobro raspoložen. U jed-

dnom trenutku čaša za vino ostade prazna pred njim. No, konobar to brzo uoči i još brže napuni čašu crnjaka. Aludirajući na pažljivost tog konobara i ostalog osoblja hotela, Tito dobaci naglas:

— **Očigledno je ovdje rukovodstvo zauzelo pravilan put!**

Moljci

Titovoj supruzi Jovanki Anton Hriljac je u »Triglavu« predao starinsku vrbničku nošnju. Kad je naglasio da je nošnja stara čak oko sto i pedeset godina, Tito ga kao iz puške presječe:

— **A gdje ste je toliko držali da je moljci nisu pojeli?**

Brzina

Nakon što je Cvetko Štefanić predao Titu prvi broj Krčkog zbornika, Predsjednik opet nije mogao primiti poklon a da se ne našali, pa primijeti:

— **Znači, netko se od vas pobrinuo da Zbornik bude štampan baš do danas.** Nakon što se stišao smijeh i nakon što je razgledao Zbornik, Tito je — odmjerajući debljinu sveska — upitao **»A da li ja baš sve moram pročitati?«**

KRČKI ZBORNIK

2

KRK
1971

KRČKI ZBORNIK

POVIJESNOG DRUŠTVA OTOKA KRKA
PODRUŽNICE POVIJESNOG DRUŠTVA HRVATSKE

SVEZAK 2

Urednički odbor:

dr BRANKO FUČIĆ
PETAR STRČIĆ (glavni urednik)
RIKARD ŽIC
RUDOLF ŽIC

Ovaj je svezak uredio:

PETAR STRČIĆ

Slika na koricama: MILA KUMBATOVIĆ (Motiv grba Omišlja)